

האדמו"ר מהאלמין
רבי שלום יהודה גראס שליט"א
חיבר למעלה מאלף ספרים על כל מקצועות התורה

מקוה ישראל ה'

חלק יח

על חיוב ושמירת תורת המקוואות

אור הזוהר 225 * אב תשע"ג

מפעל הזוהר העולמי טל: 0527651911

פרק לו

בו יבואר גודל סגולת המקוה המסוגלת לכל הענינים - סגולה להבנת התורה - מקוה מסוגל להתחכם בתורה - מהפך מדת הדין למדת הרחמים - מסוגל לרפואה שלמה - רפואת הנפש ורפואת הגוף - מסוגל לכישוף ולהמתקת הדינים - מסוגל לכשרים - מסוגל לחן - מסוגל להצלחה אפילו במילי דעלמא - מסוגל להסיר טרדה - מסוגל לאמונה - סגולה לפרנסה ולשמחה - מסוגל להשראת השכינה - הטבילה במקוה מעלה יסוד המים - אין שיעור וערך לגודל השכר - סגולה להינצל מכעס - התפלה היא נשמעת - אם אינו טהור מעכב את התפלה - מצלת ממיתה בידי שמים - המקוה הוא עיקר גדול לטהרה, קדושה, שמחה, בריאות - הליכת מקוה אינו מזיק ומאריך ימים - טבילה מביא תועלת גם לחיי הגוף, אף אם הוא טובל במים קרים - על ידי הטבילה מכניע היצר - המקוה מביא ליראה - ש"י טבילות מסוגלים ליראה - מקוה מביא לחשק בלימוד התורה וקיום המצוות - הטבילה מחזקת את הלב בתורה ותפלה - המקוה מציל מכל רעה

מסוגל לרפואה שלמה

אין שיעור וערך לגודל השכר

וכאשר באו אליו (להרב הקדוש מנאסאד זכרונו צדיק וקדוש לברכה) להתפלל עבור חולה רחמנא ליצלן, הלך מיד למקוה, ועין בעין ראו שתיכף ומיד הוטב לו, הגם שהרבה פעמים ה' אחר יאוש, כאשר באמת איתא בספרים הקדושים שטבילת המקוה היא סגולה להתמתקת הדינים. (הדלת קודש)

המגיד אמר להבית יוסף זכרונו לברכה, כי אין שיעור וערך לגודל השכר הנוהרים בטבילה זו. (זוהר נדיקים)

רפואת הנפש ורפואת הגוף

סגולה להינצל מכעס

מקוה אותיות קומה, כלומר על ידי טהרה במקוה כשרה מטהרין את הקומה, את שלימות רמ"ח אבריו ושס"ה גידיו של האדם בנפש רוח ונשמה, ומתרפאין על ידי כך ברפואת הנפש ורפואת הגוף ומכל המדות רעות. (דברי יחזקאל, ליקוטים)

הזהיר במקוה אין לו כעס ולכן מקו"ה מספרו כע"ס עם הכולל. (סידור לב שניח, בהקדמה)

מסוגל לכישוף ולהמתקת הדינים

מקוה מסוגל להתחכם בתורה

והזהיר בטבילת עזרא יהי מובטח שלא ישלוט בו דבר כישוף וכל שונאיו יפלו תחתיו וכל הדינים נמתקין מעליו, וכל האריכות הגלות וכל הצרות הבאות על הכלל ישראל חס ושלום בדור הזה הוא על ידי שבטלו טבילת עזרא. (סגולת ישראל, ערך טבילה)

כי היא חכמתכם ובינתכם לעיני העמים, אשר ישמעון את כל החוקים האלה ואמרו רק עם חכם ונבון הגוי הגדול הזה, סופי תיבות של החוקים האלה ואמר'ו רק הוא מקו"ה, כי מקוה טהרה יעשה לו סגולה להתחכם בתורה. (כף החיים פלח"ג, סימן ח)

מסוגל לכשרים

שמעתי מנהג צדיקים שבאם מעמיקים בלימוד ענין בתורה, ואין יכולים לבוא להבנה, הולכים וטובלים עצמם במקוה, והשם יתברך עוזר להם על ידי הוספת טהרה להשיג הענין אשר יגעו עליו ולא יכלו לבוא על תבונתו. (זלף כתב, זוית תשכ"ח)

(עמק יהושע, שער הטהרה זוית ט"ז)

מקוה מבטל כשפים.

מהפך מדת הדין למדת הרחמים

מסוגל לחן

ועל ידי הטבילה מהפך מדת הדין למדת הרחמים, שכל מגין הטפחים של מקוה עולות בגימטריא תרמ"ח אותיות תרחם. (מעבר יבק, פ' כ"ה)

(יגל יעקב, פרשת וישלח)

טהרת המקוה הוא מסוגל לחן.

מסוגל להצלחה אפילו במילי דעלמא

ידוע לכל מספרים הקדושים גדול מעלת טהרה בכל עת ובפרט קודם התפלה, ולא נצרכה אלא להעדפה כי אפילו במילי דעלמא קבלתי ונסיתי שאם הוא מסופק באיזה ענין אם ואיך לעשותו, יטבול במקוה טהרה ואחר כך יחליט בדעתו ואז יצליח אם יצצה השם, וכן אם חלם לו איזה חלום ונפשו עגומה עליו יטבול במקוה. (נדה לדך, ערך טהרה)

מסוגל להסיר טרדה

בשם הרב הקדוש ר' פנחס מקאריץ זכרונו צדיק לברכה דטבילה במקוה טוב להסיר טרדה. (חמרי פנחס, חזית קע"ט)

מסוגל לאמונה

מקוה הוא סגולה לאמונה, ובמדינות שממעטין במקוה נתרבה האפיקורסות, וכל שכן מי שלומד בספרי קבלה בלא מקוה, זה הלימוד הוא לאדם סם המות ממש שמתרבה אצלו האפיקורסות וקרוב להשתמד רחמנא ליצלן. (דברי ישראלי, פרשת בשלח)

סגולה לפרנסה ולשמחה

בשם הרב הקדוש מקאזמיר זכותו יגן עלינו דמקוה חמה מסוגל לפרנסה ולשמחה. (נפלאות התפארת שלמה, חזית ז"א)

מסוגל להשראת השכינה

מקוה הוא מסוגל להשראת השכינה, דכתיב (בראשית א, ב) ורוח אלקים מרחפת על פני המים וכשטובל, הוא בתוך המים אם כן השכינה שורה על ראשו. (מפי רבינו הקדוש מספינקא זצוקללה"ה)

ראינו אצל הצדיקים ואנשי מעשה כשרצו לפעול המתקת הדינים עבור מקשה לילד רחמנא ליצלן, הלכו אז אל המקוה בכדי לעורר בזה בחי' לידה לצאת מרחם אמו, וכמו שרמזתי בקרא את וה"ב בסופ"ה, היינו סופ"ה עולה מקו"ה א"ת וה"ב ר"ת ב'טרם ת'בוא א'ליהן ה'מילדת ו'ילדו. (חמרי נועם, פרשת בשלח)

שמעתי מזקנים תלמידי חכמים מתלמידי הרב הקדוש מזידיטשוב בעל עטרת צבי זכותו יגן עלינו, כי בימי נעורתי כאשר החל רוח ה' לפעמו והי' משכנו בבית אביו ואמו בכפר, והלך לטבול בימות החורף, בנהר תחת הקרח, ופעם אחת באו אליו להתפלל עבור מקשה לילד (בידעם כי הוא ת"ח ועובד ה', אם כי הי' צעיר לימים מאד), והלך במכוין אודות זה בלילה ותבר גזיזי וכו' את הקרח הנורא, וכאשר טבל בכונה זו והגבי' ראשו לעלות מתוך הקרח והנה אבד הנקב אשר עשה בקרח ולא יכול למצוא המקום לעלות מתחת הקרח, ביקש העיקר אז שהמקשה לילך תושע במהרה ולא בעד עצמו, אם כי בהרגישו שאבד המקום פתוח לעלות מתוך הקרח הרי הוא בסכנת מות חניקה מיד, ולא התפלל בעד עצמו רק בעד הנוכח, ומיד מצא הפתח בהקרח ועלה מטבילתו ובה לביתו ושמע כי נפקדה המקשה לילד. (דברי יערה, מהדורא קמח סימן ק"ט)

הטבילה במקוה מעלה יסוד המים

ויסוד המים הוא לח, וממנו נתעורר תאות רעות והתענוגים כמו ניאוף רחמנא ליצלן, ועל ידי הטבילה במקוה הוא מעלה יסוד המים שהוא לח. (זוהר ישראלי, פרשת וינצ)

התפלה היא נשמעת

אל יתפלל בלא נקיות כפים ובלא טהרה, כי תפלתך לא תהא נשמעת. (חזקוניות חיים, להרמ"ש ז"ל)

אם אינו טהור מעכב את התפלה

אחד מן הדברים המעכבים את התפלה שלא תהי' תפלתו נשמעת, הוא אם אינו טהור. (רמזיית חכמה נשם ספר חסידים, סימן תרי"ב)

מצלת ממיתה בידי שמים

וכמו ששמעתי ממורי זקני הגאון מוהרא"י האבד"ק קו"ד, שאמר בשם דודו הרב הגאון הקדוש מורנו הרב נפתלי מראפשיץ זכותו יגן עלינו, הוא אמר גדול מעלת טבילה במקוה שמצלת ממיתה בידי שמים ומכרת וכו'. (מחזני נדק, פרשת וילך)

המקוה הוא עיקר גדול לטהרה, קדושה, שמחה, בריאות

והמקוה הוא עיקר גדול לטהרה ולקדושה ולשמחה ולבריאות ולכל דבר טוב, ונתגלה לנו זאת מרבתינו הקדושים הבעל שם טוב ותלמידיו ותלמידי תלמידיו זכותם יגן עלינו, ובמסכת ברכות כ"ב ע"א אמר ר' ינאי כל המחמיר וכו' מאריכין לו ימיו ושנותיו עלה בדעתי עכשיו אולי אפשר כוונת חז"ל עפ"י מה שפירש רבינו החתם סופר ז"ל במסכת הנ"ל דף נ"ד סוף ע"ב, ג' דברים המאריך בהן מאריכין לו ימיו ושנותיו, המאריך בתפלה וכו' כי להאריך בתפלה וכו' יש חשש ביטול תורה, לזה אמר ר' ינאי שמאריכין לו ימיו ושנותיו ממילא לא יהי' לו היוזק מביטול תורה כמו כן אני חושב לענין הליכה להמקוה. (כתבי קודש פשוטאזרסק, מכתב ל"ז)

הליכת מקוה אינו מזיק ומאריך ימים

שמעתי ממורי חמי הרב הצדיק מורנו הרב ר' שלום מבעלזא זכרונו צדיק וקדוש לברכה שלכך מסיימת הגמרא (ברכות דף כ"ב) בענין טבילת עזרא, כל הנוזהר בה מאריך ימים, שדרך התלמיד חכם שיש לו מזג רך ויחשוב שאם ילך למקוה יזיק לו, ולכך איתא בגמרא שמאריך ימים, מבלי להזיק חלילה.

(סידור לב שמח, בהקדמה)

שאינ אדם יכול לזכות לקדושה כשאינו מטהר עצמו במקוה, ויש בני אדם שאומרים אמתלא שאינם מטהרים את עצמן שחוששים שיזיקו להם המים, וכתיב ונשמרתם מאד לנפשותיכם, אך טועים הם כי מי שמקיים מצוה זאת, בריא רמ"ח אבריו וגידיו, וראי' לזה מהגמרא (ברכות כ"ב ע"א) כי אתא זעירא אמר בטלוח לטבילותא וכו' אמר ר' ינאי שמעתי שמקילין בה, וכל המחמיר בה על עצמו מאריכין לו ימיו ושנותיו.

ולכאורה למה לא מצינו שכר זה בשאר מצות דרבנן, אלא הוא לפי שיש מונעים עצמן מזה מטענה שיכולים לבא חס ושלים לידי היפך מאריכות ימים, וטענה בפיהם שמחוייבים לשמור נפשו, לכך קבעה הגמרא שכר אריכות ימים על זה להראות שטועים המה. (מדברי קדש, פרשת בשלח)

טבילה מביא תועלת גם לחיי הגוף, אף אם הוא טובל

במים קרים

ושמרתי מאיש אלקים אדוננו מורנו ורבנו הרב הגאון הקדוש המקובל האלקי מרן יהודה צבי זצוקללה"ה אב בית דין

זכרונו לברכה תחת הארץ, רמזו נותן באוצרות תהומות על ידי המקוה שהיא תחת הארץ, יזכו ליראה.

(ספר המדות)

ש"י טבילות מסוגלים ליראה

גם ש"י טבילות מסוגלים ליראה, יובילו שי למורא, יובילי ש"י, ש"י טבילות מובילות ומסוגלים למורא, ליראה.

(ספר המדות)

מקוה מביא לחשק בלימוד התורה וקיום המצוות

אם יטבול האדם שבע טבילות ויכוין בהם ליטהר מצרעת הלב, כמו שאמר אלישע לנעמן (מלכים ב) שכן כתוב בתורה ומלתם את ערלת לבבכם (דברים י, טז) יועיל לו לטהר מצרעת הלב המונעת את הרגש והשמחה במצות, ויפתח לבו לחשק ולשמחה גדולה בלימוד התורה הקדושה וקיום המצות.

(מנחת יהודה)

הטבילה מחזקת את הלב בתורה ותפלה

אחד הגאונים מתלמידי הגאון המפורסם ר' שכנא מלובלין נשמתן עדין הנה בעת לימודו הי' פתאום מתבלבל מוחו ושכח או נתבלבל רעיונו ויעצו מורו הגאון ר' שכנא שישמור טבילת טהרה המוחזקת את המוח בתורה ומחזקת את הלב בתפלה, עד כאן.

(חונק הסיפורים, כסופו)

המקוה מציל מכל רעה

והנה לזכות לבחינת הצדיק הוא נתעורר על ידי טהרת המקוה כנודע מספרים הקדושים, ועיין בזוהר בראשית דף ל"ג ע"א מקוה דא צדיק, וכן נרמז בקרא שאמר הכתוב רבות רעות צדיק ומכולם יצילנו ה', שסופי תיבות של צדיק ומכולם יצילנו ה' הוא מקוה, שניצול הצדיק מכל רעות על ידי מקוה, וגם על ידי מקוה נקרא בשם צדיק.

(מגידל ישועות מלכו)

דקהלת ראזלע, שהדאקטער הגדול הודה לו שטבילת מקוה אינו מזקת כלל וכלל, ובשם מורנו הרב נחמן הקדוש (ליקוטי מוהר"ן תנינא תורה קכ"ג) שמקוה אינו מזקת כלל ודאקטיר שיאמר לו כי המקוה מזקת אינו דאקטיר כלל וכלל ואינו יודע מאומה, כי אדרבה טבילה במקוה טובה היא מאוד לבריאת הגוף, והיא רפואה שלימה לכל מכאובים, כאשר יגיד הנסיון, כי יש נקבים קטנים ודקים מאוד הרבה בגוף האדם, והם נקבי הזיעה שדרך שם יוצא זיעת אדם, והם צריכים לפתוח, כי אם נסתמים נקבי הזיעה יוכל ליחלש וליפול לחולשה חס ושלום, ועל ידי טבילה במים אפילו הם קרים מעט, נפתחין נקבי הזיעה, וזה טוב מאוד לבריאת הגוף.

וראיתי להצדיקים הגאונים הקדושים והטהורים נשמתם עדין, מורנו הרב ר' משה מאוהעל, מורנו הרב ר' אשר מראפשיטץ, מורנו הרב ר' צבי הירש מרימאנאב, מורנו הרב ר' מאיר מפרמישלאן, מורנו הרב ר' שמעון מיעריסלב, מהר"י מסאדיגורא, מורנו הרב ר' שלום מבעלזא זכותם יגן עלינו אשר מזגם הי' רך וטבלו במקוה, ובפרט בזמן הזה אשר בכל מקום תפוצות ישראל המקואות נעשים על ידי חימום מעט, בודאי אין שום תירוץ אפילו לגבר חלש רחמנא ליצלן.

(זכרך על תהלים, מזמר מזיר לעולם)

על ידי הטבילה מכניע היצר

יזהר לטבול בעת הצורך כי זה עיקר הטהרה שלא ילך מזוהם, וזה שמירה גדולה להכנעת היצר.

(הנהגות יסודיות)

המקוה מביא ליראה

ליראה, תלך למקוה דנאמר נותן באוצרות תהומות יראו מה' כל הארץ (תהלים לג, ז), נותן באוצרות תהומות פירש רש"י

פרק לו

בו יבואר סגולות נוראות ונפלאות להנהירים בטבית עזרא ובקדושת המקוואות - הנזהר בטבילה מעותיו מבורכין - הטבילה מועיל מאד לעבודת השם יתברך - נקיות הגוף יחדש נקיות הלב - מקוה מסוגל להכנעה - מקוה הוא אחד מתיקוני תשובה - מקוה מטהר המחשבה - מטהר ממחשבות רעות - סגולת המקוה לטהר מכל מילי דשטותא - מקוה מביא לטהרת הדעת

לא ניתנה טבילה כי אם לחכמים ולחסידים, כי לא ידעו מה טובה ומה רב תועלת הנמשך ממנה, שאם ירחוץ בכל מימי עולם לא ישיג שום תועלת לנפשו כמו שמשגי מטבילה אחת בתוך מקוה מ' סאה, אשר בו נפשו לו מיטהרה, והדברים עתיקין רזי דרוזין ואף כי אין אתנו יודע בתעלומות חכמה מעשה ידינו וכו'.

והמצוות פועלים פעולתם ותועלתם אפילו בלי כונה ולו חכמו ישיכילו כי דלוננו מאד מלהשיג במושכלות וביראה ואהבה ודיקות בא-ל יתברך שמו, מחמת ביטול הטהרה ואוי מי יחי' בלתי עזר משדי כי לולא ה' עזרתה לנו שכנה דומה נפשינו וחובה מוטלת עלינו לרדוף אחר הטהרה עד מקום שידינו מגעת כולי האי ואולי, אם בזה נשיג מעט מזער ולהועיל לעבודת השם יתברך וכו'.

(חסד לזלפים, הל"ט סימן ר"ס)

הנזהר בטבילה מעותיו מבורכין

בימי מהר"ל מפראג זכותו יגן עלינו הי' יהודי שדרכו הי' להלוות גמילות חסד לאנשים ביומא דשוקא, ונתפרסם שלמי שנתן מעות הי' הצלחה גדולה אף על פי שהי' איש פשוט ביותר, המהר"ל תמה על כך מאד אך כשחקר על כך נודע שהלה נזהר בטבילת המקוה ועל כן מעותיו מבורכין.

(פי הדעת)

הטבילה מועיל מאד לעבודת השם יתברך

הן רבים עתה (עם הארץ) הולכים למרחץ ומוציאין כמה ממין בתענוגות בני אדם, לרחוץ ולשפשף היטב רגליהם לנחשתים והגשו מליכנס לבית הטבילה, וחושבין הטובל לבעל יוהרא, כאילו

שהטומאה והטהרה גזירת הכתוב הן, ואף על פי כן רמז יש בדבר כשם שהמכוון לבו לטהר כיון שטבל טהור אף על פי שלא נתחדש בגופו דבר, כך המכוון לבו לטהר נפשו מטומאת הנפשות שהם המחשבת און ודעות הרעות, כיון שהסכים בלבו לפרוש מאותן העצות והביא נפשו במי הדעת הטהור עד כאן לשונו הקדוש. הרי זהו הענין מפורש בלשון הרמב"ם זכרונו לברכה כי רמז יש בהמקוה לטהר נפשו מטומאות המחשבות רעות, ודיעות נפסדות, ולהביא נפשו במי הדעת, על ידי הטבילה במקוה, כנזכר בקדושת לשונו. והרי שורש למה שכתבו תלמידי רבינו הבעל שם טוב הקדוש זכותו יגן עלינו כי הטבילה במקוה מועלת לבטל המחשבות רעות הן וכיוצא בהן, ומי שיטבול במימי הדעת (המקוה כנזכר לעיל) יוסיף טהרה בדעתו אף על פי שאין צריך לטומאת גופו כנזכר רק לטהרת דעתו להוסיף קדושה וטהרה וכו'.

(דברי עזריה, מהדורא תנינא חזית כ)

סגולת המקוה לטהר מכל מילי דשטותא

אמר כ"ק הרבי מקאצק זכרונו צדיק לברכה: דמי שהולך למקוה בכל יום המקוה מקדש ומטהר אותו עד שאינו יכול לגשם עצמו בבורות כזה, כי סגולת המקוה הוא לטהר הרעיון מכל מילי דשטותא, וממשיך דעת, ויראת ה' מקדשו, והוא משנה מפורשת טהרה מביאה מביאה לידי פרישות.

(טהרת ישראל, וכן הו"ח בעמק יהושע חזקון)

מקוה מביא לטהרת הדעת

המקוה מביאה גם לטהרת הדעת שיוכל לפי זה להבדיל.

(דברי יחזקאל, החלש)

ושם אשתו מהטבאל בת מטרד בת מי זהב (בראשית לו, ט), שמעתי מזקני חסידים שיש להם בקבלה מהקדוש מלובלין זכרונו צדיק לברכה אשר בעת שרוצה איש מישראל לילך למקוה, ואין ביכולתו להלוך מחמת טרדות גדולות שיש לו, אזי העצה שיתן צדקה ויהי' נחשב לו כמקוה ואמר הקדוש הנזכר לעיל רמז לזה מן התורה שנאמר מהיטבאל"ל היינו בעת שצריך לטבול את עצמו אך בת מטרד"ד שיש לו טרדות ואין ביכולתו לטבול את עצמו, אזי "בת מי זהב" יתן צדקה ויהי' נחשב לו למ"י היינו למים.

(פתגמים קדישין, פגשת ושלח)

נקיות הגוף יחדש נקיות הלב

ויהי' גופו טהור ונקי מכל טומאה וירגיל לרחוץ ולטהר גופו בכל פעם אז ישכיל לעשות, כי נקיות הגוף יחדש נקיות הלב.

(ספר הישר לכבינו תס, שער י"ג)

מקוה מסוגל להכנעה

בשם הרב הקדוש מסקווירא זכרונו צדיק וקדוש לברכה שמקוה הוא מסוגל להכנעה, כשחושב אדם שמים כעורים אלו של המקוה מטהרים, יבא להכנעה.

(מפי רבינו הקדוש מספינקא זצוקללה"ה)

מקוה הוא אחד מתיקוני תשובה

אך במי נדה יתחטא, רצה לומר שילך למקוה ויטבול עצמו בכל פעם, כנודע מספרים הקדושים דאחד מתיקוני התשובה הוא לטבול כמה פעמים במקוה כשירה, וטהרה מביאה לידי פרישות.

(זמרי יוסף, פגשת מטות)

מקוה מטהר המחשבה

אנן בני אדם מגושמים דבוקים בתאוות עולם הזה, ודאי כל כמה דעושין הכנה קודם התפלה בדברים הגורמים טהרת המחשבה טפי מעלי, וכבר מבואר בכל ספרי מוסר כמה גדולה מעלת המקוה לטהר המחשבה.

(שחלות ותשובות ערוגת הנזוס, חזקת חיים סימן י"ט)

מטהר ממחשבות רעות

שמעתי מפה קדוש אדוני אבי זקני מורי ורבי (הגאון הקדוש ר' שלמה ממונקאטש זכרונו צדיק לברכה), מפה"ק זכותו יגן עלינו כי בימי עלומיו הי' לו ויכוח עם אברך חו"ב אחד, מתנגד גדול לדרכי החסידות, ושאלו הנזכר היכן מצינו בדברי חכמינו זכרונו לברכה או בדברי הפוסקים שיהי' מועיל טבילה לתוספות קדושה גם למי שהוא טהור, היינו בלא טומאת ק' וכו', מנין לכם חסידים לטבול בכל יום בבוקר כמו חוק ולא יעבור ובעל כרחך הוא גם למי שאין צריך לטהר מטומאת הנ"ל.

והשיב לו אדוני אבי זקני מורי ורבי זכותו יגן עלינו הנזכר לעיל על אתר, שהוא שורש ויסוד לדבריהם מלשון הרמב"ם זכרונו לברכה (סוף הלכות מקואות פרק י"א) וזה לשונו: ברור וגלוי

ספר הזוהר הקדוש חק לישראל דף היומי
עם לשון הקודש – מנוקד מפסק ומחולק לקטעים
מסדר על הפרשיות

